

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 17–18 березня 2016 року)

Суми

Сумський державний університет

2016

'Nonsense. You're acting like hell.' [3].

Вживання розділових питань також маркує низький статусний рівень комуніканта.

Пор.: *"He's got looks. I can carry him'.*

'You've got a pretty good opinion of yourself, haven't you? But you're wrong.' [3].

За рівного статусу під час конфліктної взаємодії комуніканти використовують такі мовленнєві засоби, як прикметник *mad*, займенник *you*, дієслова *hate*, *dare*, пейоративи, інвективи.

Соціовербальна взаємодія у конфліктному дискурсі побудована на основі образів соціальних статусів учасників спілкування, що входять до кола мовної свідомості комунікантів та актуалізуються ними в мовленнєвій діяльності.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо у детальному дослідженні та всебічному вивченні особливостей актуалізації статусу комуніканта в англomовному конфліктному дискурсі в контексті дослідження невербальної складової комунікативної взаємодії.

1. Ємельянова О. В. Мовленнєвий статус адресата в аспекті теорії ролей / О. В. Ємельянова // Вісник СумДУ. Серія Філологічні науки. – Суми: Вид-во СумДУ. – №3(62). – 2004. – С. 135-141.
2. Фролова И. Е. Системные основания определения конфликтного дискурса / И. Е. Фролова // Вісник Харківськ. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2003. – № 609. – С. 114-119.
3. Maugham W. S. Theatre / W. S. Maugham. – Vintage Classics, New Ed edition United Kingdom, 2001. – 256 p.

РІЗНОВИДИ МЕТАФОРИ ТА ЇХ СПЕЦИФІКА В АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ

Горбач А. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – ст. викладач Кириченко О. А.

Метафора як мовне явище зустрічається не тільки в усному мовленні, але також і в письмовій формі. Величезне значення метафори полягає у використанні її в художніх творах. Немає жодного

автора, який не скористався б метафоричним перенесенням для того, щоб в яскравих фарбах описати героїв, різні явища і дії.

На сьогодні важливою є тенденція сучасної лінгвістики до поглибленого системного вивчення різних типів метафор і взаємодії їхніх структурних, семантичних, стилістичних та функціональних характеристик у текстах англomовного дискурсу. Крім того, метафора використовується у всіх художніх творах, але ми вважаємо, що порівняно невелика кількість вчених займається виділенням різновидів метафори у англomовному дискурсі, саме з точки зору семантико-стилістичних особливостей. Отже, досліджуються тексти англomовного дискурсу, в яких використані метафори, зокрема метафори як стилістичний засіб експлікації мовленнєвих інтенцій авторів у виокремлених текстах англomовного дискурсу. Визначаються і диференціюються різновиди метафори за допомогою їх характерних семантико-стилістичних ознак в англomовному дискурсі.

Вперше на матеріалі аналізу художніх текстів англomовного дискурсу виявлено різновиди метафори за семантично-стилістичними особливостями та надана характеристика їх використання в англomовному дискурсі.

У світовій лінгвістиці загалом і в англійській, зокрема, з'явилася численна кількість наукових студій, які демонструють неабиякий інтерес вчених щодо метафоричного феномену. Вивченням метафори займаються багато лінгвістів: Арутюнова Н. Д. [1], Лакофф Дж. [5], Бессарабова Н. Д. [2], Чудінов А. П. [8], Харченко В. К. [7] та інші. Існуючі класифікації виділяють за семантичними і структурно-граматичними критеріями.

Поєднання двох підходів до класифікацій метафор (за семантикою і належністю компонента метафори до певної лексико-тематичної групи) в одну, на наш погляд, дозволяє більш детально описати існуючі різновиди переносних вживань слів в англійській мові. Систематизація метафор в межах груп: опредмечування, оживлення, синестезія, видається більш логічною і стилістично виправданою [5].

Отже, в ході дослідження проаналізували особливості використання метафор на основі текстів англomовного дискурсу, визначили різновиди метафор в англomовному дискурсі, схарактеризували лінгвальні особливості вираження імпліцитних інтенцій автора через метафори.

В ході дослідження ми дійшли наступних висновків:

1. Виявлено, що різновиди метафор в англomовному дискурсі диференціюються за граматичними, семантичними і структурними особливостями [2].

2. Встановлено, що за семантико-стилістичними особливостями метафори поділяються на метафори-оживлення, метафори-опредмечування і метафори-синестезії [6].

3. Досліджено, що особливість метафор-оживлення полягає в перенесенні живих властивостей істот на неживі речі задля експлікації інтенцій автора, щодо його відношення до описуваного предмета. Метафори-оживлення є персоніфікацією [5].

4. Виявлено, що метафори-опредмечування, на відміну від метафор-оживлення, застосовуються задля порівняння властивостей тих чи інших неживих речей [3].

5. Виявлено, що метафори-синестезії утворюються шляхом поєднання зорових, слухових, смакових і тактильних образів і слугують для вираження автором символізму в мовленні [3].

Перспектива запропонованого дослідження полягає у можливості подальшого вивчення особливостей досліджуваних метафор в англomовному дискурсі, адже вони сприяють збагаченню мови, і надають їй експресивності й яскравості. Результати аналізу запропонованої області дослідження нададуть можливість розуміти імпліцитний зміст метафор і використаних вербалізаторів англomовних текстів на лінгвістичному рівні, що зробить великий внесок у ряд релевантних до цього питання лінгвістичних дисциплін.

1. Арутюнова Н. Д. Функціональні типи мовної метафори // Известия АН СРСР / Н. Д. Арутюнова – Рязань, 1978. – С. 123-140.
2. Бессарабова Н. Д. Метафора як мовне явище. Значення і сенс слова: художня мова, публіцистика. / Н. Д. Бессарабова, под. ред. Д. Е. Розенталя. - М.: Изд-во МГУ, 1987. – 200с.
3. Вербицька О. А. Ономазіологічні функції синестезійної метафори в українській мові (на матеріалі прикметників відчуття) [Текст] : автореф. дис. канд. філол. наук : 10.02.02 / Харківський державний педагогічний інститут імені Г.С. Сковороди. - Х., 1993. - 24 с.
4. Дятчук В. В., Пустовіт Л. О. Семантична структура і функціонування лексики укр. літер. мови [Текст] / В. В. Дятчук, Л. О. Пустовіт. - К.: Наукова думка, 1983. - С. 132 - 142.

5. Лакофф Дж. Когнітивна семантика // Мова і інтелект / Дж. Лакофф – М., 1995 – С. 28.
6. Ткаченко А. П. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства): підручник для гуманітаріїв [Текст] / А. П. Ткаченко. - К.: Правда Ярославичів, 1997. – 448 с.
7. Харченко В. К. Функції метафори / В. К. Харченко . – Воронеж, 1992. – 350с.
8. Чудінов А. П. Теорія метафоричного моделювання на сучасному етапі розвитку // Лінгвістика: Бюлетень Уральської лінгвістичної спілки / А. П. Чудінов.. Єкатеринбург, 2000. Т. 5.

АКТУАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ COLOUR / КОЛІР (black) НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОГО ДИСКУРСУ

Давиденко І. М.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Жулавська О. О.

Останнім часом зростає інтерес сучасної лінгвістики до мовної концептуалізації світу, де особлива увага приділяється вивченню феномену кольору як одного із основних показників національних культур.

Колір виступає однією з основних категорій культури, “фіксуючи унікальну інформацію про колорит навколишньої природи, своєрідності історичного шляху народу, взаємодії різних етнічних традицій, особливості художнього бачення світу [1, 17]”.

Колір виступає змістовним елементом культури, за допомогою якого можна охарактеризувати та систематизувати предмети і поняття.

У різних куточках світу колір був і залишається одним із засобів пізнання та осмислення світу. Але сфера використання кольорів у символічному значенні розширюється. Кольори вживаються для характеристики простору й часу, стали позначенням окремих соціальних груп.

Одним із засобів вираження концепту COLOUR/КОЛІР (black) є фразеологія як української та і англійської мов.